

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 2^{ΑΣ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1933

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΚΤΙΒΑΝ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Προκειμένου να ανακοινωθῇ ἡ ἔκθεσις περὶ τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς, κληθέντες παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Παναγῆς Τσαλδάρης, ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας κ. Στυλιανὸς Γονατᾶς, ὁ ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Ἰωάννης Θεοτόκης καὶ οἱ κκ. Ἐλευθέριος Βενιζέλος, Νικόλαος Τριανταφυλλᾶκος καὶ Κωνσταντῖνος Γόντικας, Διοικητὴς τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ὁ Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὸν θάνατον τοῦ ξένου Ἑταίρου τῆς Ἀκαδημίας Paul Painlevé.

Ὁ κ. Κ. Μαλτέζος ἐξαίρει δι' ὀλίγων τὰ τῆς ἐπιστημονικῆς δράσεως τοῦ ἐκλιπόντος, λέγων τὰ ἑξῆς:

Ὁ ἀποβιώσας ἐταῖρος τῆς Ἀκαδημίας Paul Painlevé, ἀποφοιτήσας τῆς École Normale Supérieure, τῷ 1886, ἐγένετο διδάκτωρ τῶν Μαθηματικῶν τῷ 1887, προσληφθεὶς ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Αἰλλης ὡς ἐντεταλμένος Καθηγητὴς τῆς θεωρητικῆς Μηχανικῆς (1887-1892). Ἀπὸ τοῦ 1892 ὑπηρέτησεν ἐν Παρισίοις κατ' ἀρχὰς ὡς ὑφηγητὴς (Maître de Conférences) τῆς École Normale Supérieure, μεθ' ὃ ὡς Καθηγητὴς τῶν Γενικῶν Μαθηματικῶν. εἶτα συγχρόνως ὡς Καθηγητὴς τῆς Σορβόννης, (εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ἀναλυτικῆς Μηχανικῆς καὶ τῆς Ἀναλύσεως), τοῦ Collège de France καὶ τῆς École Polytechnique (εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ἀναλύσεως).

Ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τῷ ἀπένευμε, τὸ 1890, τὸ μέγα βραβεῖον τῶν μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1892 τὸν περιέλαβε μεταξὺ τῶν τακτικῶν μελῶν αὐτῆς.

Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ Painlevé ἀναφέρεται κυρίως εἰς τὰς ἀναλυτικὰς διαφορικὰς ἑξισώσεις καὶ τὴν Μηχανικὴν.

Ἦλυσε τὸ θεμελιῶδες πρόβλημα, ὅπερ ὁ Poincaré κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην (1892) ἐθεώρει ὑψίστης δυσκολίας καὶ τὴν λύσιν του ὑπερβαίνουσαν τὰς δυνάμεις τῆς μαθηματικῆς ἀναλύσεως: «Νὰ ἀναγνωρισθῆ ἕν τὸ ὁλοκλήρωμα δοθείσης διαφορικῆς ἐξισώσεως $[f(x, y, y')=0]$ εἶναι ὑπερβατικὴ συνάρτησις μὲ πεπερασμένον πλήθος κλάδων».

Ἦ Painlevé διὰ τῶν δυσχερῶν καὶ λεπτοτάτων μεθόδων του, καθαρῶς προσωπικῶν, ἤχθη εἰς νέας ὑπερβατικὰς συναρτήσεις, [ἴτοι τὰ ὁλοκληρώματα τῆς ἐξισώσεως $y'' = 6y^2 + x$].

Ἀπέδειξε τὸ θεώρημα τοῦ Weierstrass, σχετικὸν μὲ τὰς συναρτήσεις ν μεταβλητῶν, δεχομένης ἕν θεώρημα προσθέσεως, θεώρημα οὗ ἡ ἐπίδρασις εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἀβελιανῶν συναρτήσεων, τῶν ἀλγεβρικῶν ἐπιφανειῶν, τῶν διαφορικῶν ἐξισώσεων εἶναι πολὺ μεγάλη. Τὸ θεώρημα τοῦτο εἶχε μόνον ἐκφωνήσει ὁ Weierstrass, δὲν εἶχε δὲ μέχρι τότε ἀποδειχθῆ οὔτε ὑπ' αὐτοῦ οὔτε ὑπὸ τῶν μαθητῶν του.

Ἦ Painlevé ἠσχολήθη μὲ τὸν μετασχηματισμὸν τῶν ἐξισώσεων τῆς Δυναμικῆς, γενικεύσας τὸ πρόβλημα τῆς γεωδαιτικῆς παραστάσεως τῶν ἐπιφανειῶν καὶ τὰ ἐξαγόμενα τοῦ Appell ἐπὶ τῆς ὁμογραφίας ἐν τῇ Μηχανικῇ.

Ἦσχολήθη ἰδιαιτέρως μὲ τὴν ἀναζητήσιν τῶν πρώτων ὁλοκληρωμάτων τῆς Δυναμικῆς καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀλγεβρικῶν, σχετικῶς πρὸς τὴν ταχύτητα.

Ἦχθη εἰς θεμελιῶδες ἐξαγόμενον σχετικὸν μὲ τὸ πρόβλημα τῶν ν σωμάτων, εἰς ὃ οὐδὲν πρῶτον ὁλοκλήρωμα ἀλγεβρικὸν ὡς πρὸς τὰς ταχύτητας ὑφίσταται.

Ἀνεῦρεν ὅτι αἱ συνθήκαι ἵνα ὑπάρξῃ κρούσις μεταξὺ δύο σωμάτων, ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, δὲν δύνανται νὰ εἶναι φύσεως ἀλγεβρικῆς.

Ἦπίσης ἠσχολήθη εἰδικῶς ἐπὶ τῆς τριβῆς, (*Leçons sur le frottement*, Cours professé à la Sorbonne, 1895).

Τέλος, εῦρε, γενικεύων τὰς ἐρεῦνας τῆς κας Kowaleski, ποῖαι εἶναι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ κίνησις στερεοῦ σώματος ἔχοντος ἕν σημεῖον ἀκίνητον ὀρίζεται διὰ μονοτιμῶν συναρτήσεων τοῦ χρόνου, εἰσαγαγῶν οὕτω πρῶτος εἰς τὴν Μηχανικὴν τὰ οὐσιώδη ἀνώμαλα σημεῖα.

Τὰ μαθηματικὰ δημοσιεύματα τοῦ Painlevé, παρ' ὅλην τὴν ἀπὸ τοῦ 1906 ἀνάμειξιν του εἰς τὴν πολιτικὴν, ὑπερβαίνουν τὰ 200.

Ἦ κ. Κ. Κτενᾶς, ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν Γεωφυσικὴν σύνοδον τῆς Λισσαβῶνος ἐξελέγη ὑπ' αὐτῆς Πρόεδρος τῆς Διεθνοῦς Ἑφαιστειολογικῆς Ἐνώσεως διὰ τὴν περίοδον 1933-1936.